

véssel ezelőtt leszereltek. És mégsem kell nekik. Nem kell egyes lapoknak, a kiknek jó üzlet a háboru. Mert nem az ügyért harcolnak, hanem a példányok számaért... Vasvillákkal mennek személyeknek. Lár-máznak. Szitkozódnak. És fogy a lap. Az üzlet virágzik. A lap tőkéje gyarapszik. Csak a nemzet erkölcsi tő-kéje fogy."

Kossuth az obstrukció ellen.

Lapunk 91-iki számában közöltük Kossuthnak „A haza minden előtt” című cikkét, melyben a parla-menti harc tuzásba vitélet elítéli. Az „Egyetértés” 313. számában „A küzdelem” cím alatt ismét fel-emeli szavát az obstrukció ellen és érveit a helybeli ellenzékünk komoly férfainak szíves figyelmébe báto-rodunk ajánlani. Kossuth ezt írja: „az a felfogás, mely csodálatos mérveket öltött, hogy t. i. a küzdelem ki-zárólag az obstrukcióból áll, ez az alkotmányos-ság alapfogalmával merőben ellenkezik és ennek következése az alkotmányosság végve-szélyéhez vezet. Általános kezd már lenni az a szójárás, hogy a mit helytelenítünk, azt nem csak elle-nezzük, hanem megobstruáljuk, holott az obstruk-ció csak mint végső eszköz, a legkivéte-lesebben alkalmazandó és csakis a jog-védelem terén; itt is két feltételtől kell, hogy függjön, az egyik az, hogy a cél tényleg elérhető le-gyen és ez a főfeltétel, mert ha nem érhető el, akkor a parlamenti forradalom, mely meghátráztatja, hogy a parlament eleget tegyen törvényalkotó hivatásának, a mely egyedül létjoga, hasznot nem hajthat, csak kárt okozhat. A másik feltétel a kivételes fegyverek haszná-latára az, hogy a jogvédelem ne okozzon akkora károkat a nemzetnek, hogy a károk nagysága a nemzeti élet gyökerét támadja meg.

En nem tudnám eléggé inteni azokat, kik mint én, hazánk sorsát szívükön hordják, hogy ne járuljanak annak a fogalomnak a terjesztéséhez, hogy csakis ob-strukcióból áll a küzdelem és hogy minden más ellenzék ténykedés békekötés és leszerelés. Az a hely-telen fogalom az országnak óriási károkat okozhat, ha nagy erővel terjed el a közvéleményben az, hogy az ellenzék akcióit csakis az obstrukcióból látja; mert akkor nem fog lehetni többé megindítani semmi erő-sebb ellenzék akcióit anélkül, hogy ez át ne csapna az obstrukció terére és ha egyszer e terén van, nem lehetne többé megállni a leszerelés anatómája és a békekötés vádjá nélkül, még akkor sem, ha a küzdelem a rendes parlamenti eszközökkel tovább folyik. Ezzel a felfogással elérjük azt, hogy vagy permanens parla-menti forradalom lesz s ekkor kiereszkoljuk az abszolutizmus visszaállítását, vagy pedig küzdelem nél-küli egykedvűség és bágyadság következik be s ezzel kiszolgáltatjuk a nemzetet a hatalom tulkapásainak. A közzellem így a két végsőségek közt fog csapkodni és vele a képviselőház is.” — Sapienti sat!

bereivel együtt, utánuk meg a tulajdon kapitányukat a tengerbe hajtják. A kapitány elég okos volt, enge-dett embereinek és így Londonba szerencsésen partra szállította menekülő utasát, ki utközben is hegedűjével mulattatta életmentőit, a derék matrózokat, ezek meg egész uton minden jóval, a mi csak kitelt tőlük ked-veskedtek neki.

Angliában terhes napokkal kellett megküzdenie, au-nál inkább, mert nemes büszkesége minden anyagi se-gélyt visszautasított, és inkább két keze munkájával kereste meg a kenyerét, semhogy alanzisnát fogadott volna el azoktól, a kik jó szívvel gyűjtöttek a Lon-donban élő magyar menekültek támogatására. Sok honfitársa le is nézte őt, mert, elég helytelenül, leala-csonyitóbbnak tartották a becsületes munkát, mint a kegyadamányok elfogadását. Az általános megkegyel-mezés után őt is haza hozta a honvágy, bár akkor már virágzó beviteli és kiviteli üzlete volt Londonban. Ép-pen halála napján, október 29-én volt negyvenedik év-fordulója, hogy a Magyar Földhitelintézet szolgálatába lépett. Ebből az állásból kifolyólag kapott egyszer egy nagyobb, milliókra rugó ügylet kötésére megbízást a frankfurti Rothschildhoz. Jellemző Magyar-ország akkori állapotára a fogadattás, melyben Frank-furtban részeseült. Rothschild kijelentette, hogy Magyarországról mit sem tud, de nem is akar tudni, kü-lönben pedig jelenleg sokkal fontosabb ügyben van el-foglalva. Ez a sokkal fontosabb ügy valami ritterguts-besitzer-nek a 10.000 márkás váltója volt.

Midőn a költő jóslata: „megvirrad még valaha!” kezdett a megvalósulás reményével biztatni, Deák Ferencz közdésére, kivánására, az ő és gr. Andrássy Gyula támogatásával megalapította a legelső ma-gyar könyvnyomtatási lapot, a „Pester Corresponden-den-zet,” melynek hasábjain a legelső államférfiak és

Vegyes hírek.

— **Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy előfizetési-ket megújítva bennünket továbbra is támogatni szíves-keszjenek.**

Munkatársainkat, különösen vidéki levelezőinket pedig arra kérjük, hogy vidékükéről szóló közérdekű hírekkel és közleményekkel minél gyakrabban keressék fel szer-kesztőségünket.

— **Személyi hírek.** Zeyk Daniel, Alsó-Fehér megye főispánja, f. hó 17-én székelyre, Nagyenyedre érkezett. — Török Bertalan orsz. képviselő. f. hó 17-én a parlamenti tárgyalásokra Budapestre utazott.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Molnár János, gyulafehérvári törvényszéki írodatisztet ugyan-ezen törvényszékhez iroda-igazgatóvá nevezte ki.

— **Mennyegző.** Selmezy Jenő vinczellér képez-dei munkavezető kedden, e hó 17-én tartotta esküvő-jét Paulini Elzával, Paulini Rezső derék iparos pol-gártársunk leányával. Az egyházi esketést a szép meny-asszony szülői házában tiszt. Jancsó Sándor ev. ref. lel-kész végezte ifj. Winkler János nagykereskedő és Gálfi István vinczellér-képezdei igazgató s számos rokon és jóbarát jelenlétében, kik gazdag lakoma mellett a késő éjjeli órákig együtt mulattak. Gratulálunk az új párnak!

— **Haláleset.** Alsó-Fehér-vármegye főúri családjainak kiterjedt körében mély gyászt okozott gyerómonostori br. Kemény György, bükkösi nagybirtokosnak hosszas betegség után ifjú korban bekövetkezett halála. Az ifjú főúr f. hó 15-én hunyt el M-Bükkösön; temetése ugyanott volt f. hó 17-én.

— **Téglás Gábor,** a dévai áll. realiskola igazga-tója, czimzetes főigazgató, nyugalmába vonult. Felsőbb-sége meleg és lelkes hangú elismeréssel méltányolta a kiváló munkásságu férfiak sokoldalú érdemeit. Téglás a Bethlen-kollégium kiváló növendéke volt. Tanári pályáját kezdettől fogva a dévai realiskolánál futotta meg s ez az intézet az ő igazgatása alatt izmosodott meg. Hunyadmegye és Deva városa társadalmi és köz-művelődési haladásaiban mindig zászlóvivője volt; moz-gató lelke az ottani Történelmi és Régészeti Társulat-nak; előkelő buvára főleg azon vidék régészeti emlé-keinek. A M. T. Akadémia, e terén szerzett tudomá-nyos érdemeiért, levelező tagjának választotta. Nyu-galomba vonulását a testületi szellemnek politikai behatásoktól eredt bomlásra siettetette; de a tudományt annál élénkebben kívánja most már, hivatalos köteles-ségektől mentve, szolgálni. Régészeti tanulmányok czéljából — mint értesülünk — közelebről ellátogatni szándékozik Enyedre is.

— **Uj megye-bizottsági tagok.** A f. hó 13-án megejtett választáson Deutsch Lázár elhunyt törvén-t. biz. tag helyére 1904. végéig dr. Mohai Sándor állam-titkár, Deák György helyére 1907. év végéig Bálint Ferencz püspöki főerdész, Birtelmer György helyére 1907. végéig ifj. Konecz Albert szolgabíró, Sflakovics István helyére Csiky János főesperes választott meg.

publiczisták közreműködése mellett sikerrel verte vissza a haldokló önkényuralomnak Magyarország ellen a külföldi sajtóban szórt rágalmaikat. Ugyancsak a „Pester Correspondenz” révén hathatósan előkészítette és a közvéleménybe belevette Deák nagy művét, a 67-i kiegyezést és nagy része volt annak keresztül viteleiben is. Kényes szerep jutott neki a 75-i fuzió létrejöttében; egybekötött ő szlatta el, Pápay Ist-vánnal, a király kedves és bizalmas emberével való intim viszonya révén, a magasabb régiókban a balköz-zép vezérférfiival szemben uralkodott fagyos, hideg tartózkodást. Megbecsülhetetlen szolgálatot tett a ma-gyar vidéki sajtónak, a mennyiben ő volt az, a ki e sajtó évek nehéz munkájával hatalmas tudatára a szó való értelmében felrázta és az e hatalomban rej-lő propagatív erőről az intéző köröket is, sok fáradság áran, meggyőzte. Erre az impulzust egy Bismarckkal folytatott beszélgetése adta, aki úgy nyilatkozott előtte, hogy a német vidéki sajtó támogatása nélkül nem tudta volna keresztül vinni a német egységet és nem tud-tott volna 66-ban Ausztriával oly méltányos békét kötni. És valóban, aki összehasonlítja a magyar vidéki sajtó 15—20 év előtti állapotát a maival, lehetetlen, hogy az óriási fellendülés láttára megvonja tőle az elis-merést, tartozzék bármely politikai táborba.

Pártolta az összes művészeteket és nem egy élő magyar művész neki köszönheti tudását és mai hírnevét. Barátságot tartott jóformán minden nagy művészünk-vel. Liszt Ferencztől és Munkácsy Mihály-tól végig. — A zenét ő maga is művelte, pompá-san hegedült, több szerzeményét ma is játszik a kar-tonazenekezők. Erzsébet királyné halálára ir-tágyásdala pedig már a klasszikus zene birodalmába tar-tozik. Nagy híre volt annak idején hegedűgyűjtemé-nyének, mely tíz darab crémónából állott, melyeket

— **A nagylaki verekedés.** Lapunk mult számá-ban részletesen s megbízható jelentés alapján ismertet-tük azt a véres és megdöbbentő verekedést, mely f. hó 8-án Nagylak községben történt. Mivel az ügy tör-vényes és egyedül illetékes elintézés alatt áll, mely bizonyára ki fog deríteni és érdeme szerint megtorolni mindent, a mi kideríthető és megtorlandó: nem tettük volna szövé újból a szomorú esetet, ha azt egy nagy-enyedi újság, eddigi szerepéhez híven, gyanúsító és mérgesen gyűlölködő támadásra fel nem használja. Azt állítja hogy a község román lakossága „tervszerűen, kiadott parancs folytán” készítette elő a veregzést. Még azt is állítja, hogy a hivatalos körök az efféle mozgalomnak nem veszik elejét, hanem gyáván eltu-solják. Alsófehérmegye érdemes alispánja és tisztikara nincs rászorulva arra, hogy ilyen méltatlan és vak-merő támadás ellen védelmezzük. Hivatalos kötelessé-gük teljesítését nem tanulják az E. H. firkaiból, amint ezt megfelelő helyea bizonyosan kifejezésre is juttatják. Az idézett közlemény — a mint már az eddigi jelen-tések és vizsgálatok alapján is megállapítható — vagy a szertelenül felhevített fantázia terméke, vagy szánde-kos ferdités. Nem igaz a tervszerűség; nem igaz a nyolcz súlyos és tíz könnyebb sebesülésről való rüm-mese. De az igaz, hogy ezen közleménynek célja van, világosan látható célja: gyűlöletes színbe vonni vár-megyénk derék alispánjának általános tisztelt sze-mélyét és működését. A mennyire azonban mi Alsó-fehérmegye és különösen Nagyenyed város közön-ségét ismerjük, ezt a célt semmiféle erőlködé-sel sem fogják elérni. Hanem elérik, sőt meg va-gyunk győződve, el is érték már azt, hogy az ilyen eszközöktől vármegyénk és városunk minden jó érzésű polgára megvetéssel fordul el.

— **Bethlen-ünnepély.** F. hó 14-én szépen sikerült ünnepség volt a kollégium disztermében az alapító nagy fejedelem halálának évfordulóján. Emlékbeszédet tartott Varga Zsigmond VIII. g. o., szavaltak Madar-as Ende VIII. g. o. és Seftler Lajos VIII. g. o.

— **Rákóczi-ünnep.** Értesüléstünk szerint Nagy-enyed város képviselő-testülete jövő hó közepé táján, rendkívüli közgyűlés keretében, Rákóczi-ünnepet fog tartani.

— **Erzsébet napja.** A helybeli polg. leányisk. tanító kara és növendéksége f. hó 18-án szép ünnepség keretében üdvözölte nevenapján Dömök Erzsébetet, az intézet buzgó igazgatónőjét, a ki tíz év óta nagy ambícióval és szép sikerrel vezeti az iskola ügyeit. Az ünnep-lők-höz szíves gratulációkkal mi is csatlakozunk.

— **A katonaság és polgárság közti jó vi-szony.** Ezt a sokat emlegetett jelszót tüzte zászlajára is vitte fényes diadalra városunk kedvelt tisztikara. A helybeli honvéd zászlóalj ugyanis azon alkalomból, hogy Horváth Dénes hadapród-tiszthelyettes a novemberi előléptetések alkalmával hadnagygyá neve-ztetett ki, fényes vacsorát rendezett a lakotanya tiszt-i-étkezdéjében. Jelen volt az egész tisztikar élén, Foglar József közszertetben álló zászlóalj-prancsnokkal.

40 ezer forintra becsültek és a bécsi kiállításon álta-lános feltűnést idéztek elő, sőt a király Ő felsége tetszését is megnyertek.

Sokat áldozott gyermekei nevelésére. E tekintetben semmi áldozat sem volt neki nagy. De volt is érte öröme. Leányai közül Klára elsőrangú zongoramű-vészno és a kanadai Montrealban a Royal Vic-toria College igazgatónője; Georgette Mel-bourneban (Ausztráliában) Peterson Franklin egyetemi tanár neje, kitűnő festőművészno, Mariska operaénekesno és a szegedi városi zeneiskola ének-tanárnője; Leonie zeneszerző, érzéssel teli, bájos dalokat szerz; két szerzeményét csak a napokban adta ki Rózsavölgyi; Dóra, az ismert hangver-senyénekesno.

Lichtenstein F. Lajos a társadalmi életben a legszeretreméltóbb emberek egyike volt, kartársai-val szemben az áldozatkészség előzekony és kedves. Munkatársainak száma az évek folyamán légióra sza-porodott fel, de ezek nem a nagyképűsködő, rideg priu-czipálist felték, hanem a „kedves Lajos bácsi”-t tisztelték és szerették benne.*

Igen; sokan, nagyon sokan vagyunk, kik szeretettel gondolunk erre az öreg újságíróra, a kedves „Lajos bácsi”-ra.

E szerető megemlékezés szerény virágaiból fonjunk koszort, és szeretetünk jeléül tegyük le azt „Lajos bácsi” sírjára!

*Alkotása, a „Pester Correspondenz” mely két évtizednél hosszabb idő óta a francia „Correspondance de Pest”-tel bővült, a család kiadásában tovább is fennmarad és a külföldi s a magyar vidéki sajtó részére teljesít igen becses informatió szolgálatot.

Meghívott vendégek voltak polgári részről dr. Joksmán vármegyei aljegyző, Kovács szolgabíró és az ünneplést házi gazdája, Mircse városi erdész. A lakoma folyamán érdekes és melegszerű poharköszöntők hangzottak el. Elsőnek Foglár őrnagy emelte poharát az előléptetett hadnagyra, kit meleg szavakkal üdvözölt és látott el igaz baráti szívből jövő tanácsával a jövőre. Utána Joksmán aljegyző köszöntötte polgári társadalmunk nevében Horváth hadnagyot. Hivatkozott arra az igazán belső jó viszonyra, mely városunkban a katonák és polgárságunk között van, s melynek biztosítékát erős talpkövében az igaz és őszinte barátságban látja. A szép ünnepély a hajnali órákban ért véget.

Működvelők Marosujvárt. A marosujvári társasátnak kedves élénkséget és lendületet ad koronkint a Működvelők-Társulat. Most egy kis mulattató vigjátékot vettek elő, a Gabányi Árpád „Apósok” című, pompás ötletektől hemzsegő vigjátékát. De hát ezt dicserni felesleges is, mert a Gabányi neve elég arra, hogy teljes sikert biztosítson, ami el sem is maradhatott. A szereplők pompásan és jó kedvvel játszottak, legfőbb ambíciójukat, hogy a közönségnek egy élvezetes estét szerezzenek, fényes sikerrel elérték. Kifogástalan és jellemző alakításokat adtak például a két após szerepében Jávorszky és Topeczer urak, kik folytonos derült kedvben tartották a közönséget, de nem maradtak hátra siker tekintetében a két vő és a két meny sem, mely szerepeket Domjanszky és Roska urak, valamint Benrad Olga és Bernhard Kornélka kisasszonyok játszottak pompás ötletességgel és routinnal. De nem hagyhatom megemlíteni nélkül a Zab Feri és Antal inas szereplőit sem (Hinterauer és Fülöp urak), kik kicsiny szerepüket bravúrral játszották meg, úgy hogy bármely színpadon is fényes sikert arattak volna. Vegül Bogyai Pali (Schreiner ur), Margit (Kodra Ilonka k. a.) és Erzsike szobalány (Várad Erzsike k. a.) szintén igen helyes felfogással és néhol igazán művészi nuanczírozással játszottak. Az összájáték pedig, mely a rendező ügyességet dicseri, igazán pompás és precíz volt. A közönség hálaosan gondol rájuk, hogy ilyen élvezetben részesítettek, és óhajtja, hogy minél gyakrabban láthassa őket egy ilyen kellemes eltöltött este keretében.

Betörések. Ugy látszik, lassankint külön rovatot kell nyitni ennek a címnek. Fonyó J. polgártársunk herzsai szőlőjében a pinczet ismeretlen tettesek felverték és gyümölcsöt, puskát és sok egyéb apróságot, különösen kertieszközöket, vittek magukkal.

Az alsófehérmegyei r. k. tanító-egyesület f. hó 25-én Szász-Sebesen, a r. k. iskolában a következő tárgysorozattal tartja meg őszi közgyűlést: 1. Istenisztelet. 2. Gyakorlati tanítás a magyar nyelvtanból. 3. Elnöki megnyitó. 4. Megemlékezés Rákóczi Ferenczről. 5. Jelentés a pályaművekről. 6. A gyakorlati tanítás bírálata. 7. Felolvasás az egyházi zenéről.

Sportélet Gyulafehérvárott. Gyulafehérvárott údvös mozgalom indult meg dr. Téri Ödön kir. körjegyző vezetése alatt, melynek czálja, hogy a sport iránt általánosan felebredt érdeklődésnek és vállalkozásnak teret nyisson, a férfias elzésre s vele járó kellemes szórakozásra alkalmat szolgáltatasson.

Gyulafehérvár és Vidéke czímen dr. Fel-szeghi Lajos ügyvéd szerkesztésében 1903. nov. 14-én új társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hetilap indul meg Schäser Ferencz kiadásában. Előfizetés egész évre 8 korona.

Tanulmányos statisztika. A f. év szeptember havában hazánkban összesen 9966 utlevelet adtak ki, 3025-tel többet, mint a múlt év szeptemberben. A f. év első kilencz havában kiadott utlevelek száma 16 ezer 148-czal több, mint a múlt évben ugyanennyi idő alatt. Erdély szerepel a statisztikában aránylag a legmagasabb összegekkel. Legtöbb utlevelet váltottak Szében (812), Brassó (605), N.-Küküllő (534) vármegyékben. A Romániába szóló utlevelek száma 3364, melyeknek tulajdonosai leginkább a Székelyföldről kerülnek ki.

A hangszeripar hazánkban az elmúlt évtized alatt nagymérvű haladást mutat fel, melyet első sorban vidéki tanítványaink vezetősége hazafiságának köszönhetünk, a mennyiben a magyar ipar pártolását tartván szem előtt, oda hatott, hogy a külföld mellőzésével szükségleteinket tisztán magyar czégektől szerezték be. Ezen dicseretes eljárást követte több dal- és zene-egyesület, s utána a közönség egy része is. Teljesen el is lehetne érni a külföldi készítmény-kiküszöbölését, ha némely hangszerkereskedő cifra árjegyzékekben, hangzatos dicseretekkel nem ajálgatnák a sokszor hasznavehetetlen idegen gyártmányt a hazai rovasára. — Ezért kötelességünknek tartjuk egy hazai

hangszergyárosra felhívni t. olvasóink figyelmét, ki már 1867 óta tevékeny a magyar hangszeripar fejlesztésében, s a közönség úgy Budapesten, mint az egész országban a legelőnyösebben ismeri. Ez Stowasser János, ki mint kisiparos kezdte a hangszer készítését vasszorgalommal, miúdig csak jó gyártmányok kiszolgáltatása által a megrendelő közönség bizalmát a legnagyobb mérvben elnyerte s fokozatosan annyira emelkedett, hogy ma már hangszergyára a legtökeletesebben van minden munkagéppel berendezve, melyeket villamos motorok hajtának, s így a készítés a legjobb eredménnyel mellett jutányos is.

Közgazdaság.

A zab termeléséhez.

A zab általában igénytelenebb növényeink közé tartozik, a mit eléggé bizonyít már azon körülmény is, hogy a vetésforgóban az utolsó helyet szokta elfoglalni; részben mert igénytelen, másrészt pddig mert igen élelmes növény úgy, hogy kevesbé jó vagy tápanyagokban szegény, esetleg kielt talajon is elég jó terméseket szolgáltat. Ezen tulajdonságát azonban a legtöbb helyen tulságosan kihasználják, a minek azután természetesen eredménye a csekély termés, rossz silány minőség és alacsony hectolitersúly; mert az igaz, hogy silányabb és tápanyagokban szegényebb talajokon is megterem, mivel gyökérzete erősebb s így általa nagyobb területre képes a tápanyagokat összegyűjteni, feloldani és szervezete felelítésére fordítani, de tekintetbe kellene venni itt azt is, hogy rendszeres trágyázással s helyes műveléssel mennyivel növekedne terméshozama s számításra kellene tenni, vajjon nem fizetné-e ki magát az, ha rendszeres trágyázásban részesítenék? Nem hagyható figyelmen kívül továbbá az sem, hogy az ilyen módon a zab után tulságosan kielt és kiszarolt talajt sokkal nehezebb rendes kulturálatpotba hozni s annak tápanyagtartalmát annyira növelni, hogy azon más igényesebb növények is megtalálják a sikeres termelésükhöz szükséges feltételeket és tápanyagokat. Ezért ha istállótrágyázásban nem is részesítjük a zabot, legalább az egyes speciális trágyákkal kellene termelésének sikerességét biztosítani s ezáltal egyuttal oda is hatni, hogy talajunk tápanyagtartama és természetes ereje tulságosan ki ne zsaroltassék. Ilyen speciális trágya a kálifoszfat-trágya, a melylyel már sok helyen kísérleteztek, leket mondani nagyon sikeresen s különösen könnyebb talajmeken, a melyek tudvalevőleg káliban hiányt szenvednek, mint a tőzegek, homokos talajok, alkalmazásával igen szép eredményekre jutottak. Különösen igényesebb zabfelelések termelésénél veendő ez figyelembe, a melyek helyes talajművelés és rendszeres trágyázás nélkül rövid időn belül degenerálódnak s akkor azután az általános vélemény róluk az, hogy „nem váltak be”, pedig annak csak a termelő az oka, mert nem adta meg nekik azon kedvező feltételeket, a melyek a bőterméshozam és jóminőség létrehozásához feltétlenül szükségesek.

Milyen jelentősége van az istállótrágyának a cukorrépa termelés terén.

A talaj porhanyóságát mész és homoktartalmán kívül főleg televény tartalmának is köszönheti, mindazon körülmények tehát, melyek a talaj humusz tartalmát növelik, befolyanak annak porhanyóságára s így alkalmassabbá teszik azt cukorrépa termelésre. De mert a talaj televénytartalma ha az nagyobb mérvű káros hatással van a cukorrépa minőségére, azért azt csak óvatosan szabad elősegíteni, a minek legjobb eszköze a mérsékelt istállótrágyázás. A humusz a talaj nedvességet nagy mértékben képes lekötöni, a mi a levegő és meleg hozzájárulásával a televény elkorhadását vonja maga után ez pedig a talajban levő mikroorganizmusok nagyobb tevékenységét eredményezi, a melyek közül különösen a nitrificáló baktériumok nagy fontosságúak, mert az ammoniak nitrificációját vagy salétromsavvá való átváltását segítik elő. Mindezen körülmények egyuttal befolyanak a talaj beérédesére a mi a talajnak a lehető legkötőbb állapotát képezi. Ezért bir az istállótrágyázás nagy jelentőséggel a cukorrépa termelés terén, mert nem csak közvetlenül hat, hanem közvetve is érezhető jótékony hatása, különösen kötöttebb természetű talajokon. Az istállótrágyát azonban daczára ezen sok irányban mutatkozó kitünő hatásának, a mit az a talaj fizikai tulajdonságára gyakorol, közvetlenül cukorrépa

alá alkalmazni mégsem tanácsos az előbb elmondottak káros hatása miatt, hanem legmegelőzőbb az, ha az istállótrágya az elővetemény alá adatik. Ha azonban ez kivihetetlen, akkor oly mennyiségben alkalmazzuk azt a cukorrépa alá, hogy annak minőségére károsan ne hathasson, a mi érett istállótrágyának k. holdanként 150—200 kg. alkalmazásával el is érhető. Mivel azonban a cukorrépa azon növények közé tartozik, melyek sok és könnyen felvehető növényi tápanyagot igényelnek, ezen felül még különös jelentőséggel bír termelésénél a mesterséges trágyafélék alkalmazása, nevezetesen a szuperfoszfát és chilisalétrom.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeljük. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

ELADÓ RÉSZVÉNYEK, a nagyenyedi kisegítő, takarékpénztár részvényeiből. Hogy hol, meg tudható a kiadóhivatalban. 452 1—3

Sz. 7436—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihály ügyvéd által képviselt Mikla Vaszila b.-benedeki lakos végrehajtható Krisan Anuk b.-benedeki lakos végrehajtható elleni 18 kor. 30 fillér tőke, s jár. iránti végrehajtható ügyében a b.-benedeki 1. r. 159 sz. tjkben A + 2, 3, 7—9 r. sz. 402 1, 1116, 1916, 1917, 1979, 2189 hr. sz. ingatlanokból végrehajtható szedevőt illető 1/2 rész jutalékára 1117 kr. melyek közül a 2-ra 402 1 hr. sz. ingatlanra a kir. kinestárnak zálogvisszaváltási joga fel van jegyezve, összesen 1117 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az **1903. évi december hó 17-ik** napján d. e. 10 órakor B.-Benedek községhez tartozó megartandó nyilvános árverésen a kiküldött árakon alól is el fog adni. Árverési szándékozók végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóságtól. Nagyenyeden, 1903. október hó 15-én.

Weiner,

kir. aljársbíró.

451 1—1

Pályázati hirdetmény.

A nagyenyedi kir. vinczellér-iskolai növendékek élelmezésére 1904. évi január hó 1-től kezdődőleg pályázatot hirdetek. Az élelmezési feltételek megtekinthetők naponkint d. e. 11 órakor a vinczellér-iskola irodájában.

A pályázatok a Nagyméltóságú földmívelésügyi minisztériumhoz czimezve alant irt igazgatóság-hoz legkésőbb **november hó 22-ig** nyújtandók be.

A nagyenyedi kir. vinczellér-iskola igazgatóságától.

450 2—2

Hirdetéseket!

felvesz a kiadóhivatal:

Földes Éde könyvkereskedése Bethlen-utca 2.

Az Orsz. Csal. Munkás- és Családsegély-pénztár ajánljuk jó indulatba. Ismeretese ezt az intézményt a nagy érdeklődés. Biztosítsa Családait ezen segély-pénztárnál!

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat
igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű árak lesznek kiszolgálva.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezzel közhírré teszi, hogy a szerdahelyi kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. 315.3 számú végzése következtében dr. Antoni Ede ügyvéd által képviselt nagyapódi takaré- és előlegezési egyesület javára, valamint esatlakozó The Mutual részére is Cölncsán Juon és társai ellen 700 korona s járulékaik erejéig 1903. évi november hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felülfozlalt és 1771 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: marhák, takarmány, gazdasági eszközök, 2000 téglá, tengeri, buza, sertések, 1 kanca és 1 lószékér nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. bíróság 1903. évi V. 380.2 sz. végzése folytán 700 korona tőkekevelés, ennek 1899. évi május hó 5-ik napjától járó 8% kamatai, 1% késedelmi kamatai és eddig összesen 128 kor. 86 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Buzdon végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközökre 1903. évi december hó 1. napjának d. u. 1 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsaron alul is el fogják adni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfozlaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt. Vizaknán, 1903. évi november hó 13. napján

Eichner Károly,
kir. bír. végrehajtó.

453 1-1

Sz. 2928—1903 közíg.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye balázsfalvi járásához tartozó Buzás-Boesárd, Karácsonyfalva és Oláh-Csesztve községekből álló, elhalálozás folytán üresedésbe jött buzásboesárdi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás 920 korona évi törzsfizetés, 124 korona szálláspénz, 80 korona tűzifa-átalány, 58 korona iroda-átalány élvezésével van egybekötve.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi l. t. cz. 6. §-ban előírt képességüket és nagykorúságukat igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvényüket hozzám **évi december hó 9-éig** terjeszték be.

A választást folyó évi december hó 14-én d. e. 10 órakor fogom a kör székhelyén Buzás Boesárdon a körjegyzői irodában megtartani.

Balázsfalván, 1903. évi november hó 3-án.

Simonffy Alajos
főszolgabíró.

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZV. TÁRS.

NAGYENYED.

Készít: műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, könyvnyomdai és könyvnyomdai kivitelben. Továbbá postacsomag és üveg-cimkéket, pecsétjegyeket, ragjelzőket, porkapszulákat, papirzacsokokat, kötőpapírokat, és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat, könyv- és könyvnyomdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

Mindennemű DOBOZÁRUT (Cartonnage)

u. m.: közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyszeresek, cukrászok és gyárosok részére kisebb áruválogatású és egyszerű csomagolású első áruválogatású.

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy csak 2 forint 96 krajczáért a következő pompás arugyútemény megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkell horgony-rem-zsebor, pontosan jár, 3 évi jótállással; 1 valódi goldin vagy nikkell páncél-léccel; 3 drb. valódi goldin gyűrű legújabb fazon, simli brilliánsokkal; 2 legújabb goldin nyakkendő; 2 valódi goldin ujjvatu fülönfüggő; 1 tok a horgony-órához; 1 parisi módszerű goldin mellű; 1 goldin vagy nikkell függő a lenczebe. Nem tetsző kiegészítők, vagy a pénz visszaváltásért, tehát rizikó kizárva. Más hasonló hirdetés utánzat.

Minden pompás ókszer a horgony-rem-órával együtt csak 2 frt 96 kr-ba kerül.

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett
KAPELLNER & HOLZER
óra- és aranyművek en gros gyári raktárában
Krakau, Dietelsgasse 68. (Osternrich)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

70 51-52

Képviselek kerestetnek.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK!!

Női ruhákat, minden divat szerint

könnyen lehet készíteni az

idomítható derék-vágó készülékkel

anélkül, hogy előzetesen a szabást tanulni kellene. Ez a készülék minden termethez igazítható.

Egy készülék ára utánvéttel

3 korona

Minden kultur-államban törvényileg védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal
SOPRON.

Képviselek kerestetnek.

430 7-10

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alapítke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra.

Előnyös kölcsönt nyújt betáblázásra.

Kereskedelmi váltókat 6%-al számítol le.

Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

Pénzt, sok pénzt,

bavonkint 1000 koronáig kereshet mindenki tisztelegesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét **E 419** jelleg alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.** 441 5-50

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda

uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Van szerencsém a nagybecsült vevőközönség szives tudomására juttatni, hogy bevásárlási utamon oly gyáraknál sikerült nagyobb mennyiségű árut beszereznem, melyeknek gyártmányai mindenütt a legnagyobb kedveltségnek és keresletnek örvendenek. Az idei őszi és téli divat hölgyeknek

angol és francia cybeline és Homespoin szövetek

sottis selymek, francia mosó bársonyok, flanelek s barchettek.

Különös figyelembe ajánlom egyes costum ruha szövetemet, valamint Blouz selyem és mosó bársonyokat. Együttal bátorodom a nagybecsült vevőközönség szives figyelmét felhívni, hogy az árak minden árucikknél 10—5%-kal emelkedett, különösen **vászonnál**, mindazonáltal még október hó 1-ig az ár marad mint volt.

Enyedi vászon frt 4.90, 5.30, 5.60. Margit vászon frt 7.25.

Pelikán és Gyukits férfi kalap gyárosok valamint a világhírű pécsi kesztyű gyár kizárólagos raktára.

A nagyenyedi harisnygyár egyedüli képviselése.

Melyek után magamat továbbra is becses pártfogásukba ajánlom illő tisztelettel

VAJNA MIKLÓS